

*Ajiniyaz atindagi Nokis
mamleketlik pedagogika
instituti Tabiiyiy fanlar fakulteti
4^a ximiyani oqituv metodikasi
talabasi Bababnazarova
Ayzadaning Sanaat ekologiyasi
fanidan
Oz betinshi jumisi*

Tema: Neftiximiya ha`m neftti qayta islew

- Neft` qara-qon`ır ren`li tıg`ızlıg`ı 0,73-0,97 g/sm<sup>3</sup> suwda erimeytug`ın o`zine ta`n iysli tez janatugin may sıyaqlı suyıqlıq.
- Tabiyatta neft` jerastında payda bolıp quramı jag`ınan ha`rquylı uglevodorodlardın` aralaspasınan turadı gaz, suyıq, qattı zatlar erigen eritpe.
- Neft` quramında toying`an uglevodorodlar tsiklorapafinler, aromatik uglevodorodlar anorganik zatlar, gaz ta`rizli, kislorodlı, azotlı, ku`kirtli zatlar saqlaydı ha`m bul zatlardın` mug`darına qarap tu`rlerge bo`linedi.
- Neft` quramındag`ı kerekli zatlardı ajratıp alıw ushın ol qayta islenedi.

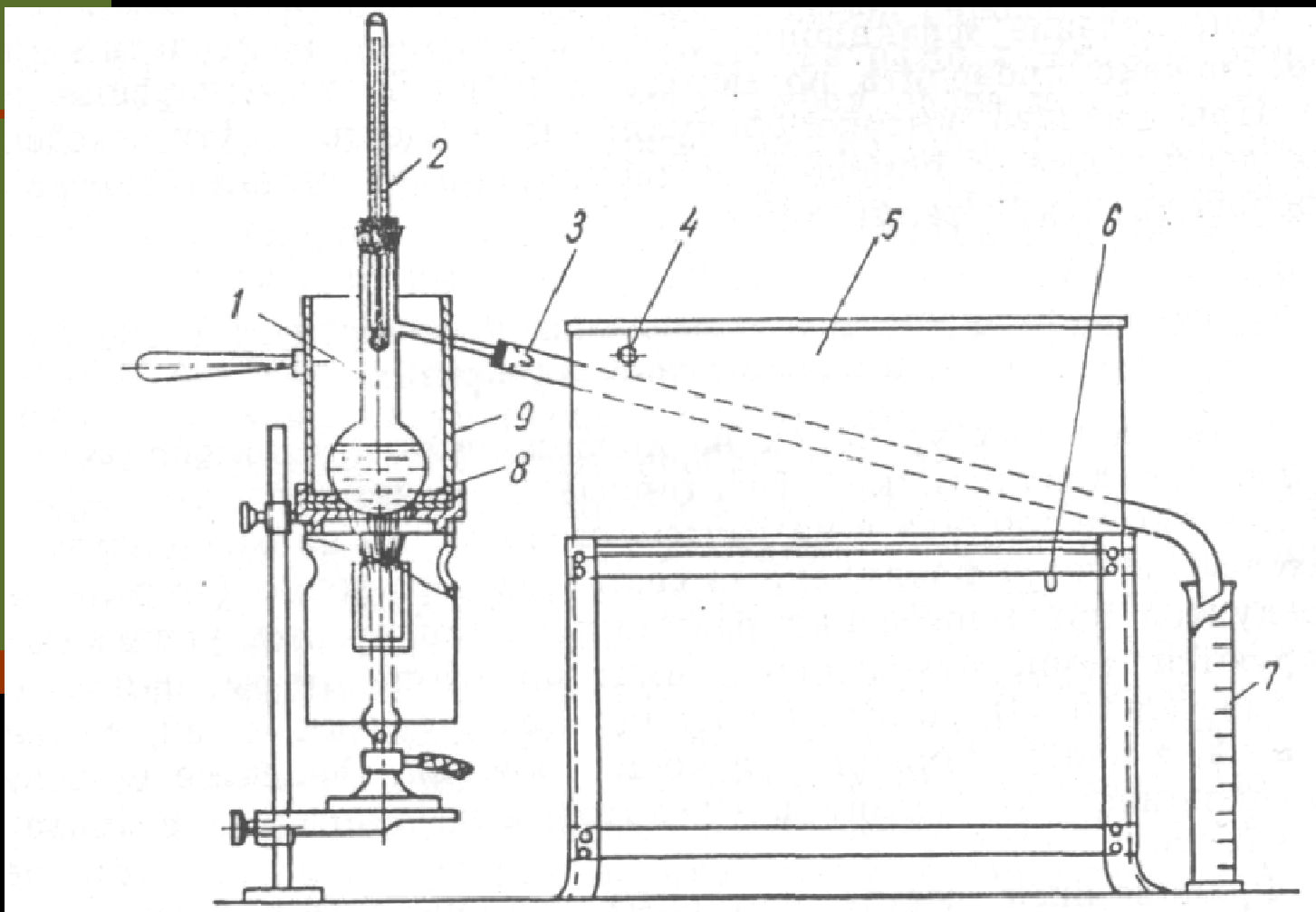

- Nefti aydap alıw rektifikatsiya kolonnasında alıp barıladı. Neft` da`slep qızdırıw pechi 320-3500S da qızdırılıp puw ha`m suyuq aralasma halında biyikligi 40 metr bolg`an kollonag`a jiberiledi.

Neft o`nimlerin fraksiya quramin aniqlaw ushin 1-su`wrette ko`rsetilgen apparattan paydalaniladi. Aydaw ushin isletiletug`in ko`lemi 125 sm<sup>3</sup> qa ten` bolg`an kolba . Bulardan tısqari ko`lemi 100 sm³ qa ten` 1 sm<sup>3</sup> ta belgi qo`yilg`an o`lshew silindri. Aydalıp atırg`an zat suwıtıp turıw ushin tsilindirdi arnawlı ıdısqa jaylastırıladi.

1 — kolba; 2 — termometr; 3 — suwıtqısh trubkasi; 4, v — suwdın` kiriwi ha`m shıg`ıwı ushın; 5 — suwıtqısh hammomi; 7 — o`lshew tsi-lindri; 8 — asbest qag`az; 9 — qaplama.

Ximiyalıq qa`siyetleri — analitikalıq
ximiya ja`rdeminde, kolorimetriya,
potentsiometrik titrlash, nefelometriya,
refraktometriya, spektroskopiya,
xromatografiya

- Onda tesikleri u`lken bolg`an jatiq halda jaylastirilg`an tarekalar qoyilg`an bolip olar arqali qizig`an neft` puwi joqarig`a ko`terilip baradi ha`m suyuqliqqa aylanadi. En` da`slep an`sat ushiwshi gazoyl` fraktsiyasi, keyin kerosin fraktsiyasi keyin ligroin, benzin ha`m aqirinda gazolin fraktsiyalari ajiratip alinadi. Ajiratip aling`an benzinnin` bir bo`legi qaytadan kollonag`a suwitqish sipatinda jiberiledi bul basqishta nefttin` 20% g`ana benzin sipatinda ajiratip alinadi en` aqirinda qara qoyiw massa mazut qaladi.

neftti qayta islew

■ Neftti quramalı bo`limlarga ajratilw:

■ —aydaw;

■ — ekstraktiv rektifikatsiya;

■ — absorbttsiya;

■ — kristallizatsiya;

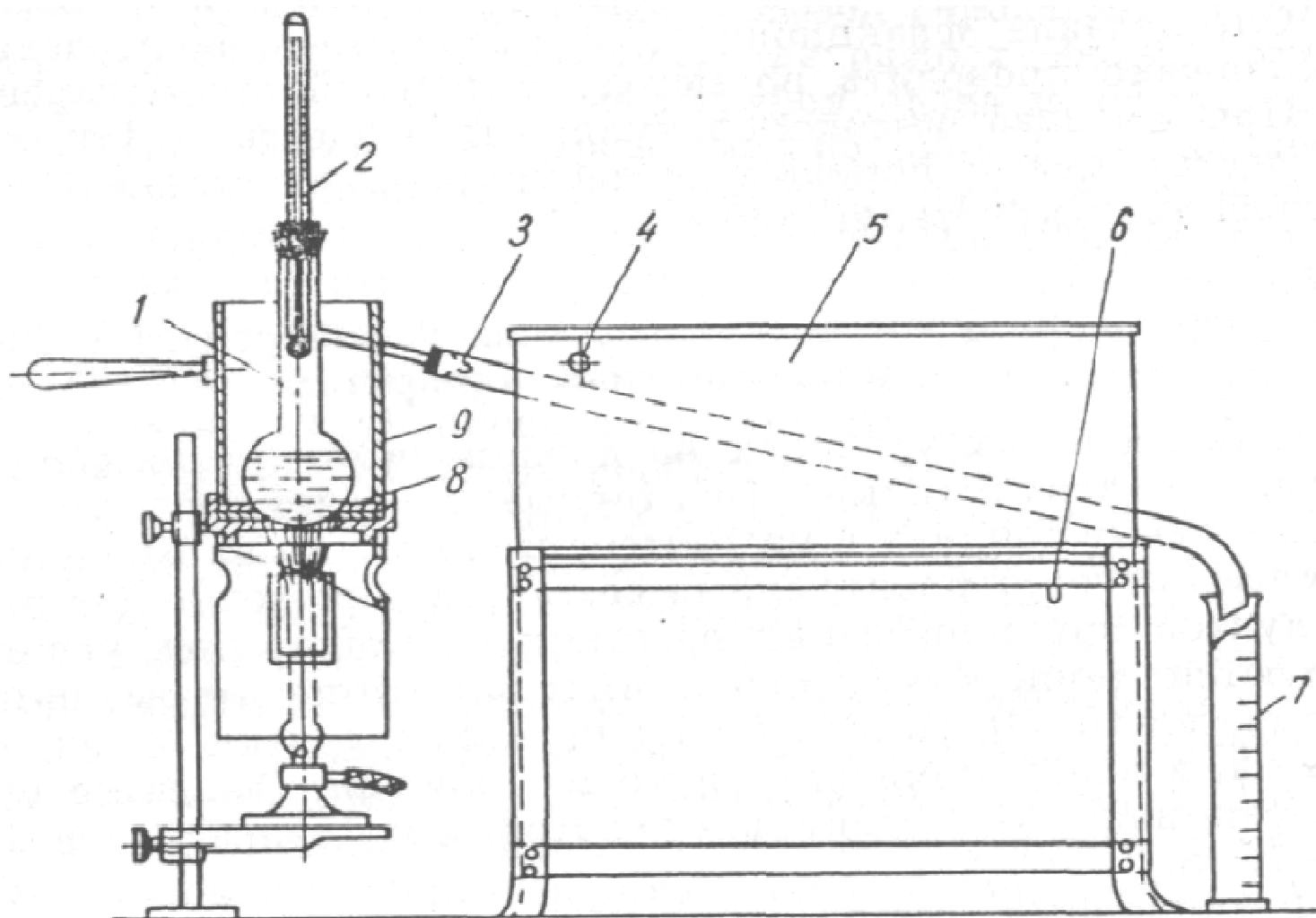
■ — ximiyalıq usıllar;

■ — xromotografiya usılı;

СХЕМА
ПЕРЕРАБОТКИ НЕФТИ

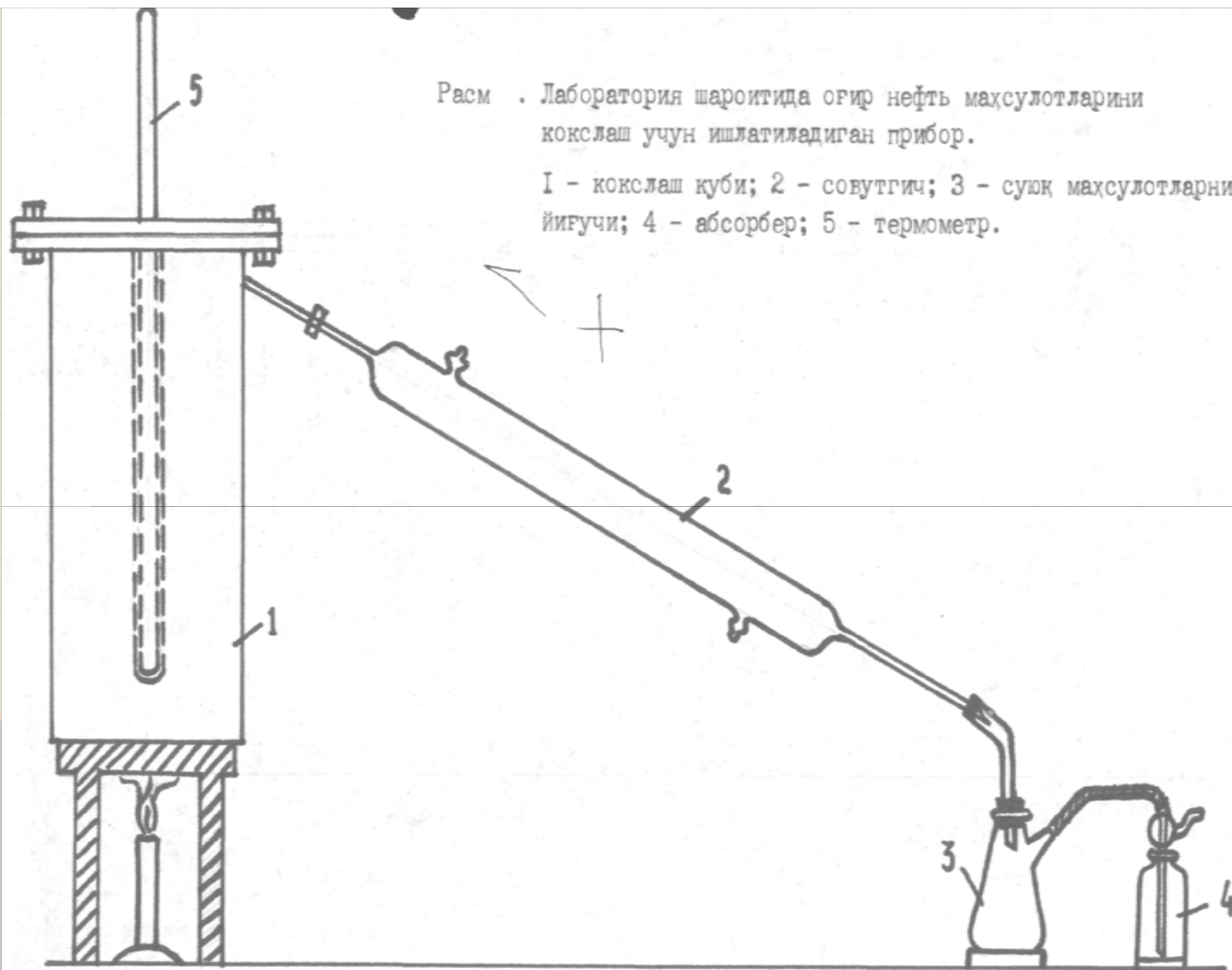
Neft o`ninin standart qurilmada aydaw:

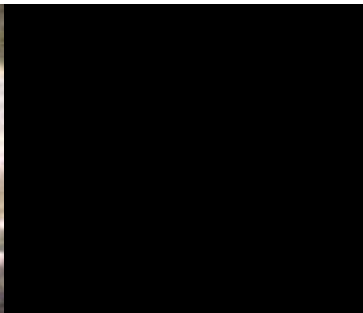
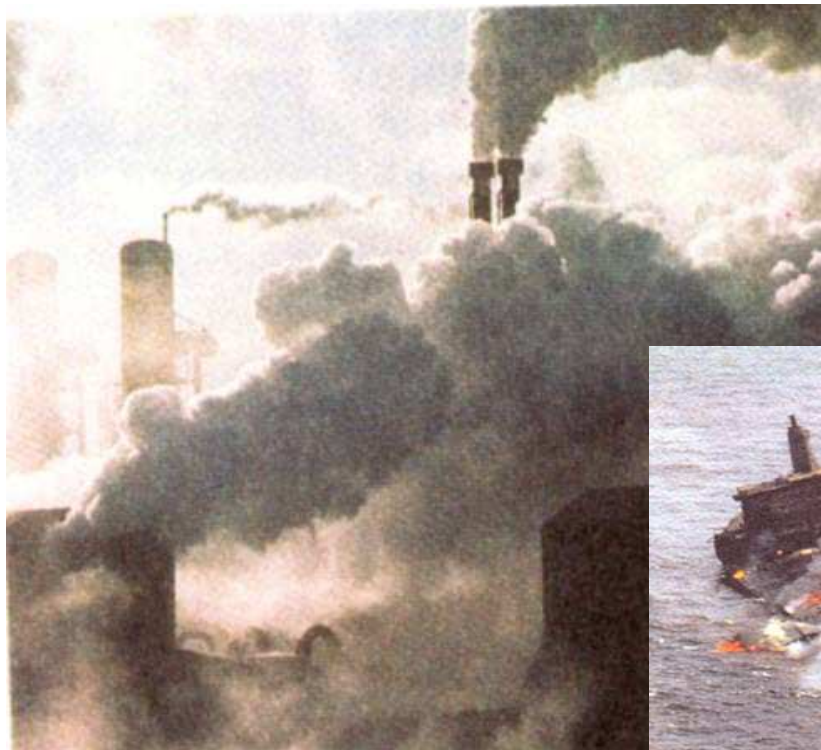
1 — kolba; 2 — termometr; 3 — suvitqish trubkasi; 4, v — suwdin` kiriwi ha`m shig`iwi ushin; 5 — suvitqish hammomi; 7 — o`lshew tsi-lindri; 8 — asbest qag`az; 9 — qaplama.

Расм . Лаборатория шароитида оғир нефть маҳсулотларини
кокслаш учун ишлатиладиган прибор.

1 - кокслаш кубу; 2 - совутгич; 3 - суюқ маҳсулотларни
йиғуучи; 4 - абсорбер; 5 - термометр.

ta`biyatqa ta`siri

Jasalma pataslaniw

The Peak Oil Crisis and Water Supply

